Innspill og merknader til detaljregulering for Ramslandsvågen Industriområde 2 – plan-ID 202305

Til Lindesnes kommune

Plan-ID: 202305 – Ramslandsvågen Industriområde 2

Vi som er fastboende naboer ønsker med dette å komme med merknader til planforslaget for Ramslandsvågen Industriområde 2 og den planlagte utvidelsen av GE Healthcare gjennom omfattende utfylling i sjø.

Vi har forståelse for at GE Healthcare er en viktig arbeidsplass og virksomhet i kommunen, og vi har respekt for behovet for utvikling av næringsvirksomhet. Samtidig mener vi at det planlagte tiltaket er så omfattende at konsekvensene for miljø, natur, bomiljø og Ramslandsvågen som helhet må utredes svært grundig før planen eventuelt vedtas.

Planforslaget innebærer etter det vi forstår en utfylling med om lag 546 700 m^3 stein, og et nytt landareal på rundt 50 mål. Dette er et svært stort inngrep i en relativt liten og sårbar våg.

1. Omfanget av utfyllingen

Vi stiller spørsmål ved om konsekvensene av å fylle igjen en så stor del av Ramslandsvågen er tilstrekkelig vurdert.

Det dreier seg ikke bare om å etablere et nytt industriområde på land. En stor del av et eksisterende sjøområde vil bli permanent borte.

Vi ber derfor kommunen om å gjøre en grundig vurdering av:

- hvor stort sjøareal som faktisk går tapt

- hvilke dybder og naturtyper som finnes i området som skal fylles ut

- hvilke økologiske funksjoner området har

- hvilke konsekvenser utfyllingen får for resten av Ramslandsvågen

- hvordan utfyllingen vil påvirke vannutskifting og strømforhold

- om det finnes reelle alternativer som gir mindre inngrep i sjø

2. Ålegress og marine naturverdier

Vi er særlig bekymret for konsekvensene for ålegressområdene i Ramslandsvågen.

Det er registrert ålegresseng i store deler av bukta. Statsforvalteren har tidligere påpekt at ålegressforekomsten kan ha større naturverdi enn tidligere registrering tilsier.

Ålegress er viktig som leve-, oppvekst- og skjulområde for en rekke marine arter.

En utfylling av denne størrelsen vil derfor ikke bare fjerne selve ålegressområdet som ligger under fyllingen. Vi er også bekymret for at anleggsarbeidet kan føre til:

- tilslamming av omkringliggende ålegress

- redusert lysinntrengning

- spredning av partikler

- endrede strøm- og sedimentforhold

- redusert kvalitet på gjenværende marine områder

Vi mener derfor at det må gjennomføres en oppdatert og uavhengig kartlegging av ålegress og andre marine naturtyper før tiltaket kan godkjennes.

3. Fisk, krabbe og hummer

Ramslandsvågen er et sjøområde som brukes av fisk, krabbe, hummer og andre marine organismer.

Når store sjøarealer fylles igjen, forsvinner leveområder permanent. I tillegg kan anleggsperioden føre til betydelig forstyrrelse og tilslamming av områdene som blir igjen.

Vi ber derfor om at det utredes konkret:

- hvilke fiskearter som bruker området

- om området fungerer som gyte- eller oppvekstområde

- hvilke områder som brukes av krabbe og hummer

- om det finnes registrerte eller dokumenterte gytefelt, oppvekstområder eller viktige leveområder

- hvilke konsekvenser utfyllingen får for disse artene

- hvordan anleggsperioden skal gjennomføres for å redusere skade på marine organismer

4. Fugler og tap av hekke- og leveområder

Utfyllingen vil også kunne føre til tap av områder som brukes av fugl til næringssøk, hvile og hekking.

Vi ber om at fuglelivet i og rundt Ramslandsvågen kartlegges på nytt gjennom en relevant sesong, og at også arter som ikke nødvendigvis er registrert i eksisterende databaser blir vurdert.

Det må særlig vurderes om anleggsperioden vil føre til at fugler forlater området, og om de gjenværende områdene har tilstrekkelig kvalitet til å fungere som alternative leveområder.

5. Støy og langvarig anleggsperiode

En utfylling med rundt 546 700 m^3 stein vil nødvendigvis innebære en omfattende og langvarig anleggsperiode.

Vi forventer betydelig aktivitet fra blant annet:

- lastebiler

- tipping av stein

- gravemaskiner

- hjullastere

- annen tung anleggstrafikk

- eventuell knusing eller bearbeiding av stein

Det er kun omkring 400–450 meter til nærmeste boliger.

Vi mener derfor at belastningen for beboerne må utredes langt mer konkret enn bare ved å konstatere at tiltaket ligger utenfor en bestemt avstand.

Det må blant annet vurderes:

- forventede støynivåer ved nærmeste boliger

- varighet på anleggsperioden

- tidspunkt på døgnet arbeidet skal foregå

- maksimalstøy ved tipping og annen spesielt støyende aktivitet

- støv og vibrasjoner

- trafikkøkning på eksisterende veinett

- konsekvenser for uteopphold og bomiljø

Vi mener det bør stilles bindende bestemmelser om arbeidstid, støynivå, støvbegrensning og oppfølging av klager.

Det bør også etableres krav om kontinuerlig eller regelmessig støymåling ved nærmeste boliger i perioder med særlig støyende arbeid.

6. Forurensning og sedimenter

Et av våre største spørsmål gjelder hva som skjer når store mengder stein legges i sjøen.

Ramslandsvågen er en terskelfjord med begrenset vannutskifting. Tidligere undersøkelser har også vist at det finnes mye organisk materiale i de dype sedimentene.

Vi mener derfor det er helt avgjørende å få avklart hva sedimentene faktisk inneholder før utfyllingen starter.

Det må undersøkes om sedimentene inneholder:

- tungmetaller

- organiske miljøgifter

- olje-/hydrokarbonforbindelser

- andre miljøgifter

- rester fra tidligere industriell aktivitet

- andre stoffer som kan mobiliseres ved utfylling

Vi ber om at det gjennomføres tilstrekkelig prøvetaking og kjemiske analyser av sedimentene i hele området som blir påvirket, og ikke bare noen få prøvepunkter.

Resultatene må offentliggjøres og legges til grunn for vurderingen av om og hvordan utfyllingen kan gjennomføres.

7. Hva skjer med mudder og forurensede sedimenter?

Vi ber spesielt om svar på hva som skal skje med mudder og bløte sedimenter som finnes i området.

Dersom store mengder stein fylles direkte over slike masser, kan de bli presset ut eller fortrengt og spre seg til andre deler av Ramslandsvågen.

Dette kan føre til:

- økt turbiditet

- tilslamming av ålegress

- spredning av eventuelle miljøgifter

- påvirkning av fisk, krabbe, hummer og bunndyr

- redusert vannkvalitet

Vi mener derfor det må foreligge en konkret plan for hvordan sedimentene skal håndteres, og hvordan man skal forhindre spredning til resten av vågen.

8. Terskelfjorden og endrede strømforhold

Vi er spesielt bekymret for hvordan utfyllingen vil påvirke vannutskiftingen i Ramslandsvågen.

Når en betydelig del av vågen fylles igjen, vil både vannvolum, strømforhold og arealet tilgjengelig for vannutskifting endres.

Det bør derfor gjennomføres en grundig hydrodynamisk modellering som viser:

- dagens strømforhold

- fremtidige strømforhold etter utfylling

- endring i vannutskifting

- risiko for redusert oksygentilførsel

- konsekvenser for bunnsedimentene

- risiko for opphopning av organisk materiale

- konsekvenser for vannkvaliteten

Det er ikke tilstrekkelig å vurdere utfyllingen isolert. Hele Ramslandsvågen må vurderes som ett økologisk system.

9. Risiko for «låsing» av forurensning

Dersom det finnes forurensede sedimenter i området, må det også vurderes om utfyllingen faktisk vil sikre disse massene eller om selve utfyllingsarbeidet kan føre til spredning.

Vi mener at kommunen må kreve dokumentasjon på:

- hvilke masser som ligger på sjøbunnen

- hvordan disse skal håndteres

- hvilke masser som skal brukes til utfylling

- om steinmassene er rene

- hvordan eventuell avrenning skal håndteres

- hvordan spredning av partikler skal overvåkes

Det må etableres klare stoppkriterier dersom målinger viser uakseptabel spredning.

10. Alternative løsninger må vurderes reelt

Planforslaget bør ikke bare vurderes ut fra spørsmålet om utfyllingen lar seg gjennomføre teknisk.

Vi mener det må dokumenteres om virksomhetens behov kan løses på andre måter som gir mindre naturinngrep.

Det bør blant annet vurderes:

- mindre utfylling

- etappevis utbygging

- bedre utnyttelse av eksisterende industriområde

- bygging i høyden

- andre arealer

- kombinasjoner av ovennevnte løsninger

Når konsekvensene for natur og miljø kan bli irreversible, bør prinsippet om å unngå eller redusere inngrepet veie tungt.

11. Samlet belastning

Ramslandsvågen har allerede vært påvirket av industriell virksomhet over lang tid.

I tidligere miljøundersøkelser er Ramslandsvågen beskrevet som en terskelfjord med dårlig vannutskifting, og sedimentene har vist høyt innhold av organisk materiale.

Dette gjør det særlig viktig at det planlagte tiltaket vurderes sammen med eksisterende belastninger og andre tiltak i området.

Vi ber derfor om en samlet vurdering av belastningen på Ramslandsvågen, og ikke bare en vurdering av hvert enkelt miljøtema isolert.

12. Krav om overvåkingsprogram

Dersom planen skulle bli vedtatt, mener vi at det må stilles krav om et omfattende miljøovervåkingsprogram før, under og etter utfyllingen.

Dette bør blant annet omfatte:

- vannkvalitet

- turbiditet

- oksygenforhold

- sedimenter

- ålegress

- fisk

- krabbe og hummer

- fugl

- eventuelle miljøgifter

Det bør etableres en dokumentert førtilstand før anleggsarbeidet starter, slik at eventuelle endringer kan dokumenteres.

13. Naboulemper og nærføring til bebyggelsen

Den planlagte utvidelsen vil føre industriområdet betydelig nærmere eksisterende boligbebyggelse. Dette innebærer en varig endring av bomiljøet for naboene, med økt nærhet til industriell virksomhet, anleggstrafikk, støy og annen aktivitet. Det må også tas hensyn til lysforurensing fra industriområdet, både fra bygninger, uteområder, kjøretøy og eventuell belysning som er nødvendig for drift og sikkerhet. For beboere vil dette kunne oppleve som en vesentlig forringelse av dagens bokvalitet.

Vi stiller spørsmål ved om det er riktig å ofre et stort og verdifullt naturområde og sjøareal for å erstatte det med betong, industri, tekniske installasjoner, belysning og støyende anleggsvirksomhet. Når industriområde samtidig kommer nærmere eksisterende boliger, blir ulempene ikke bare et spørsmål om naturtyper, men også om hvilken utvikling og hvilket bomiljø man ønsker for området.

Natur som først er fylt igjen og bygget ned, kan ikke enkelt tilbakeføres. Vi mener derfor at hensynet til naboene, naturverdiene og den samlede miljøbelastningen må veie tungt i vurderingen av omfanget av utbyggingen.

14. Sikkerhetssoner og konsekvenser for grunneiere

Når industriområdet utvides og produksjonsvirksomheten kommer nærmere eksisterende bebyggelse og ubebygde boligtomter, er vi også bekymret for hvilke konsekvenser dette vil få for sikkerhetssonene rundt industrianlegget.

Sikkerhetssonen går nå litt innover Ramsland. En utvidelse av sikkerhetssonene vil kunne legge ytterligere begrensninger på eiendommer og hustomter som i dag er bebygd og ubebygde. Dette kan få betydning for hvor og hvordan grunneierne kan bygge og utvikle sine eiendommer i fremtiden. Det kan i praksis bety at tomter som er regulert eller forutsatt brukt til boligformål, får redusert utnyttelsesmulighet eller blir vanskeligere å bebygge.

Vi mener derfor at konsekvensene for alle berørte grunneiere og ubebygde hustomter må utredes konkret, og at det må komme tydelig frem hvilke sikkerhetssoner og restriksjoner som vil gjelde etter utvidelsen.

Det må også vurderes om utvidelsen kan føre til verdiforringelse av eiendommer og tomter som følge av økt nærhet til industri, sikkerhetssoner, støy, lysforurensing og andre ulemper. Grunneiere bør ikke komme i en situasjon der verdien eller bruken av eiendommene deres blir vesentlig redusert som en indirekte følge av industriutvidelsen uten at dette er grundig vurdert.

Vi ber derfor kommunen om å redegjøre for hvordan de nye sikkerhetssonene vil bli avgrenset, hvilke restriksjoner de medfører, hvilke eksisterende og planlagte boligeiendommer som blir berørt, og hvordan hensynet til de berørte grunneierne skal ivaretas.

15. Våre hovedinnvendinger

På bakgrunn av ovennevnte ber vi Lindesnes kommune om å ikke godkjenne planforslaget før følgende forhold er tilstrekkelig dokumentert:

1. Konsekvensene av utfylling med ca. 546 700 m^3 stein.

2. Tapet av rundt 50 mål sjøareal.

3. Konsekvensene for ålegress og andre marine naturtyper.

4. Konsekvensene for fisk, krabbe, hummer og annet marint liv.

5. Konsekvensene for fugleliv og eventuelle hekkeområder.

6. Støybelastningen for boliger ca. 400–450 meter fra anleggsområdet.

7. Støv, vibrasjoner og økt tungtrafikk.

8. Grundige analyser av sjøbunnens sedimenter og eventuell forurensning.

9. Risiko for spredning av mudder og miljøgifter under utfyllingen.

10. Konsekvensene for vannutskifting og oksygenforhold i terskelfjorden.

11. Reelle alternativer til den omfattende utfyllingen.

12. Et bindende program for miljøovervåking før, under og etter gjennomføringen.

13. Naboulempe og nærføring til bebyggelse.

14. Sikkerhetssone og båndleggelse for grunneiere.

Avslutning

Vi mener at Ramslandsvågen representerer en natur- og miljøverdi som ikke kan erstattes dersom store deler av sjøområdet først er fylt igjen.

Det er derfor viktig at hensynet til arbeidsplasser og næringsutvikling balanseres mot hensynet til natur, miljø, bomiljø og kommende generasjoner.

Vi ber Lindesnes kommune om å sørge for at beslutningen bygger på oppdaterte, uavhengige og tilstrekkelig grundige faglige undersøkelser, og at føre-var-prinsippet legges til grunn dersom kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt.

Vi ber også om at alle fagrapporter, måleresultater og beregninger som ligger til grunn for konsekvensvurderingen gjøres tilgjengelige for offentligheten før endelig politisk behandling.

Med hilsen

Åse Wenche Johannessen og Svein Bjerge

Lindesnesveien 318 4521 Lindesnes

Alf Sverre Finkelsen

Bente og Victor Webster

Karina og Tor Sverre Fuglestein

Karen Sakariassen

Ivar Jarl Bjerge

Salve Bjerg

Mina og Tormod Helliesen

Trond Tobiassen

Sissel og Stein Helge Nilsen